

LÉVAI HIRLAP

Társadalmi-, Szépirodalmi- és Közgazdasági hetilap

A Barsvármegyei Községi és Körjegyzők Egyesületének hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal hová a lapba szánt kéziratok, hirdetések, előfizetési díjak küldendők:
LÉVA KAZINCZY-UTCA, 2. SZÁM.
MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON.
Szerkesztőségi telefon szám 24.

Felöltszerkesztő és kiadó:
SCHULCZ IGNÁC.

Szerkesztő:
KOPERNICZKY CORNÉL.

Előfizetési ár:
Egész évre K. 6.-
Fél évre " 2.50
Negyed évre " 1.25
Egyes példány 10 fillérért kapható
SCHULCZ IGNÁC, LAPTULAJDONOSNÁL.

Kérjük olvasóinkat, akiknek előfizetésük lejárt vagy egyébként is hátralékban vannak, az előfizetési díj szíves beküldésére.

A vármegye az egyke ellen.

Bars vármegye kisalföldi részén, leginkább a színmagyar garamenti református vallású földmives nép között, de legfeltűnőbb módon a lévai járás egyes községeiben divatozó egygyermek-rendszer már régen felkeltette nemcsak a helyi, hanem az ország társadalmának figyelmét is, a sajtó is agitált ellene, míg most végre hivatalosan is felszínre került a magyarság szempontjából olyan nagy jelentőségű eme kérdés, bele avatkozott abba a vármegye, saját hatáskörében intézkedvén annak lehető leküzdésére. Igaz, hogy ezt már előbb megtehetette volna, de jobb később is mint soha.

Hogy a vármegye most hivatalosan is érdeklődést mutat az egyke leküzdésé iránt, az dr. Kiss Mihály árvaszéki elnöknek érdeme, aki havi jelentésének kapcsán a magyar nemzet szempontból oly szo-

moru következményű egykerendszerre felhívta a közigazgatási bizottság figyelmét és egyben sokat mondó számokban mutatta ki annak visszafejlesztő hatását a magyarság szaporodására nézve. Az egyke uralmának következtében egyes magyar községek a lévai járásban, mint azt a hivatalos statisztika igazolja, nem hogy csak nem gyarapodnak lélekszámban, de még népességük arányát sem képesek föntartani az előző évekhez képest és így határozottan visszafejlődnek.

Hogy az egyke milyen befolyással van a vármegye népességi alakulására, azt kimutatta az 1910-ik évi népszámlálás eredménye. mint azt annak idején publikáltuk is, melyből kitűnik, hogy vármegyénkben a tényleges szaporodás egyáltalán nem felel meg a természetes szaporodás arányának és hogy ennek következtében tízezer lélekkel kevesebb Bars vármegye lakóinak száma, mint ahánynak tulajdonképpen lenni kellene a halálozáshoz viszonyítva. Ez a tízezer lélek tehát — leszámítva belőle azokat, akik kivándoroltak Amerikába — meghalt mielőtt még megszületett volna.

Az egygyermekrendszer indító okai a nép földéhségében és a gazdagság szeretetében keresendők, aminek külsőleg is annyira szeretnek kifejezést adni cifrázkodó ruházódásukban.

Ennek a népnek az az elve: fel nem darabolni a birtokot. Azért aztán nem is nevelnek több gyermeket egynél. Nemcsak beteges, de erkölcstelen, mert a nemzet ellen vető hazafiatlan gondolkodás ez, mely nem esne olyan súlyos és elítélő beszámítás alá, ha szegény emberek gondolkoznának így. De a valóság éppen az ellenkezőjéről győz meg bennünket, mert míg a hivatalos statisztika szerint csaknem egyezer lélekkel fogyott meg a lévai járás gazdag magyar lakossága az elmúlt évtizedben, addig a vármegyénk felső részének szegény tótajku községeiben a lakosság szaporodása emelkedő tendenciát mutat.

Ezek mind olyan komoly jelenségek, melyek kell, hogy tette készítsék úgy a hatóságokat, mint az egyházakat és minden hazájáért aggódó magyar embert, aki ebben a dologban csak valamit is tehet, hogy az egykeellenes akció valameilyen sikerrel is járjon.

Az országhírű

Meinl pörkölt kv keverékek

lerakata Kertész fűszer kereskedésében Léván.

Lang és Kun központi szálloda, étterem és kávéháza, a kereskedők találkozóhelye. Telefon 47.

A waggonhiány.

Az őszi emelkedett vasuti forgalommal egyik évről a másikra matematikai pontossággal bekövetkező rém: a vasuti kocsihiány mindég kell lenni valami speciális hibának, ami nem engedi azt, hogy munkánk eredményes legyen. Hiába dolgozik, küzködik, keserveskedik a magyar munkás, magyar gazda, ősszel, mikor szállítania kellene, megakad a pénz, munkája, keresete a waggonhiány miatt.

Mivel az államvasut csigalassuságu fejlődése nem áll arányban a mutatkozó szükséglettel, így azután előállt az, hogy az idén szeptemberben 7377 waggon volt a napi átlagos kocsihiány. Hogy mit jelent ez a gyárosra nézve, akinek szüksége van a feldolgozandó nyersanyagra, s kész áruja gyors továbbítására, mit jelent a kereskedőre, akinek készletekre van szüksége, a termelőre, aki gabonáját gyorsan akarja rendeltetési helyére juttatni, azt nem kell külön magyarázni. És ez a 7377-es napi átlag még a jobb, a kedvezőbbek közé tartozik. A múlt esztendő szeptemberében volt olyan nap, hogy huszonnyolcezer kocsi hiányzott és a napi átlagos kocsihiány tizenháromezer waggon volt. Igaz, hogy az őszi forgalom az idén csak októberben kezdődött nagy eleveenséggel, de igaz az is, hogy most már tízezer waggonos hiányok is jelentkeznek.

Ezek a rideg számok igen szomorú világitásba helyezik egész gazdasági forgalmunkat. A waggonhiány megbénítja az egész forgalmat, egész kereskedelmünket. Hiszen a közlekedés az élettereje egy ország gazdasági életének, ha a közlekedésben hibák, hiányok vannak, az majdnem annyira kihat az egész gazdasági életre, mint a pénzihiány.

A magyar nemzeti vagyon legjelentékenyebb értéke s magyar államvasut. Milliárdokat fektettek belé egy félszázad alatt

s volt idő, amikor példátadó volt Európaszerte, mikor mintaszerszűse igaz és jogos büszkeségünk volt. Tizenöt esztendeje azonban mostohagyermek a Máv a kormányoknak. A politika változásai és vizslai gerincében roppantotta meg a Máv-ot, legnagyobb értékeit pusztította el, aláasta teljesítőképességét. És ezt most nekünk, pénzünk híján keserves keresetünkkel megélni akaró köznapie embereknek kell megszevednünk.

Mezőgazda országban a legfontosabb dolog, idejében pontosan, késedelem nélkül elszállítani a föld termését. S nekünk esztendő őta nem sikerül ez. A waggonhiány, mint valami krónikus betegség, évek óta rágja a magyar közgazdasági élet testét, milliós károkat okozva államnak, kereskedőknek, iparosoknak, termelőknék egyaránt. Ezen az állapoton segíteni kell a közgazdaság érdekében.

A közlekedés biztosítása.

Csütörtökön lépett életbe Léván a szabadközlekedés biztosításáról szóló városi szabályrendelet, melyszerint az üzletek elő árakat kirakni vagy az ajtára kifüggeszteni tilos. Üzleti cégtáblák, ernyők vagy kirakati lámpáknak nem szabad a járda felészínt felett két méternél alacsonyabban lenni. E követelménynek meg nem felelő cégtáblák, ernyők stbik hat hónap alatt megfelelően átalakítandók vagy eltávolítandók. Járdán csoportokban megállni, székeket elhelyezni, úgy, hogy ezáltal a közlekedés akadályt szenvedne, nem szabad. A hatóság ezt csak díj fizetés mellett engedélyezi pl. a kávéház előtt. Többeknek összefogódzva a járdán járni tilos, ugyszintén nem szabad a járdán bármely nagyobb csomagot és a szabad közlekedést

bármiképen akadályozó tárgyat vinni. Gyermekekocsik azonban a járdán is tolhatók, de a gyermekeknek már nem szabad a járdán abroncsolni. A könnyű kocsik a városban legfeljebb csak lassu üggetéssel közlekedhetnek, ennél nagyobb sebességgel a gépjárművek sem haladhatnak, ami valóban fontos rendelkezése a szabályrendeletnek, csak aztán érvényt is szerezzenek neki. Teherszállító kocsik úgy megrakva mint üresen csak lépésben haladhatnak. A kocsisnak a kocsiól eltávozni nem szabad, mely tilalmat különösen a vidékiek figyelmébe ajánlunk. A városi tanács humánus érzékéről tesz tanúságot a szabályrendelet ama része, melyben az állatvédelemről is intézkedik, kimondván, hogy anyaállatok vemhességük második felében szintugy tulvén állatok csak könnyebb munkára alkalmazhatók. Csak ép és jókarban levő vonóállatot szabad szekérbe fogni. Elcsigázott, testi hiba által a szabad járásban akadályozott, undort gerjesztő emberre vagy állatra veszélyes betegségben szenvedő, ugyszintén tul fiatal állatot befogni tilos. Vidéki ily állatot a város területéről kiltitnak s velük a város területére ismételtelen bejönni, vagy ilyeneket a városban munkára használni tilos. Téli időben a vonóállatok éles patkóval és a szabadban huzamosabban álló lovak megfelelő takaróval látandók el. Elcselt vonóállatok mindenek előtt hámjákból vagy járműkből szabadítandók ki s felállásra csakis durva bántalmazás nélkül serkenthetők. Az állatok hámjára, járműjára, nyergére a kellő gond fordítandó. Az ezek által okozott sérülések (u. m. hám-, járom-, nyeregtrészek) miatt az állatok bántalmuk teljes behegedéseig szakértői véleményezés alap-

Asszony az ablakban.

Írta: Pakóts József.

Az asszony és a férfi lent ültek a fürdő-hotel tengerre néző terraszán és az alkonyatot nézték. Maguk is az alkonyat éjszakába vesző utján jártak, már kissé hervadtak voltak, mint két finom sokat élt, ezüstös haju ember, akinek lelke tele még a mult zsongító ezernyi szép emlékével, vad mámorokkal, lebágyadó hevíletekkel, halk kacajokkal, édes felsírásokkal.

Ott ültek a kényelmes indiai nádszéken és szótlanul elámodozva nézték az alkonyatot. A tenger nagy, fekete mozdulatlanságban feküdt a lábaiknál, itt-ott egy-egy fénypont villant meg a messzeségben, valamelyik tovasikló yacht villanyfénye. A tenger fölé boruló ég is fekete volt s a csillagok fénye halványan rezgett. Valahonnan, valamely magányos tengerparti sziklán mandolint pengetett egy gyöngéd kéz. Asszony lehetett, mert csak puha, finom, ideges asszonyi ujjak csalhattak ki ilyen légiessen könnyed, játékos hangokat. A férfi szólt meg először.

— Milyen isteni szép mindez, kedves barátnóm, milyen isteni szép . . .

Az asszony nem felelt. Hosszúak, finom bágnyat kezét rátette a férfi barna kezére és egyetértőleg mosolygott.

A férfi sóhajtott és kissé megrázkódott.

— Mi baja van? — kérdezte felriadtan a nő.

— Semmi, semmi, kedvesem — felelte a férfi sietve.

— De, de! — macacskodott az asszony kedvesen. — Tudni akarom, miért sohajtott és miért rázkódott össze?

— Oh, hagyja, barátnóm, nem érdemes. Csak egy kicsi multbeli emlék jutott eszembe. Oktondiság.

Az asszony lehunyta a szemét és mosolygott. Aztán szinte muzsikált a hangja, amint kimondta:

— Oktondiság? Hiszen akkor nagyon érdekel barátom. Az oktondiságok az élet legszebb emlékei. Ah, milyen szépek! Hogy szerettem őket! Most már akarom, hogy mondja el. Meséljen.

Hátradőlt a széken és várt. A férfi cigarettára gyujtott és egy ideig hallgatott. Aztán csakugyan mesélni kezdett:

— Ötvenéves vagyok Asszonyom, — hiszen tudja, és félelnyi idő óta egy fantom üldöz. Huszonöt éves voltam és a villágot jártam. Épen egy ilyen alkonyaton történt a dolog. Tengeren vitt a hajóm és gyönyörű part mellett siklottunk tova. Egy sziget merült fel a tengerből, mint valami látomány s a partja tele volt hintve finom, érkélyes kis villákkal, amelyekre loncos növények kusztak fel s följük pálmák vontak ernyőt . . .

Én megigézve néztem a gyönyörű partot, amikor hirtelen egy fehér kis villa egészen lebűvölte tekintetemet. A kicsi, keccses épület szinte lebegett az alkonyati homályban s egyik nyitott ablakában egy asszony állott. Nem láttam jól az asszony arcát. Csak alakja bontakozott előm s ezt egészen tisztán láttam. Finom, törékeny virágtestű nő volt, valami virágos japáni köntös ölelte körül alakját és a derekán öv szorította át a köntöst. Az ablak szögletébe húzódva fejére szorított karokkal bámult ki a tengerre, mint egy álmodozó istennő. Nem tudom mi történhetett velem. Ez a kép egyszerre megbabonázott. A szívem olyan hevesen és fájdalmas sóvárgásai kezdett verni, hogy majdnem sirva fakadtam. De nem volt szabad sirnom . . . A könnyek elhámolyosították volna szememet s én látni akartam. Látszóvet ragadtam és ugy néztem az ablakra. Az asszony ott állt s most már az arcát is láttam valamennyire. Finom, halvány, nagyszemű, álmagat asszonyi arc volt. De nem ez ragadott meg legfőképen. Hanem ez a póz, ahogy az ablakban állt. Valami ósaszonyi elomlás, felolvadás, finomság, törékenység, megadás volt abban a pózban. A finom test hajlékony vonalai összecsuklottak, a vállak leomoltak, a fej álléltan omlott a vállakra, mint egy megtört virágtölcsér, a kar puhán, keccsesen fonódott a fejre, mint

ján a használatról — mint munkaképtelenek — ideiglenesen vagy véglegesen eltávolítandók. Az állatok serkentésére esetleg fenytetésre egyedül ostor, vagy vesző, illetve közönséges, nem túl éles sarkantyú, fékezésükre pedig csak fék, kantárszár vagy gyeplő használandó. Az ostor csakis felső harmadában bírhat görccsel, erre sodrony sudar alkalmazása, valamint az állatok serkentésére vagy fenytetésére minden más eszköz használata s az állatok ok nélkül való bántalmazása, azok tulterhelése tilos. Az állatokat csak annak alkata, erőbeli állapota s életkorához mérten és a talaj minőségének is figyelembe tartásával szabad megterhelni. Ha az állat a talaj minősége miatt elakadna, a teher haladéktalanul kellően könnyítendő vagy pedig a tulajdonos költségére előfogat alkalmazandó. Hajtáshoz nem érő vagy 16 éven aluli egyént kocsisnak alkalmazni nem szabad. Két vagy több szekernek egymás mellett haladni tilos. Eme rendelkezések megszegése büntetést von maga után.

HIREK.

A szinpartoló egyesület.

Vasárnap délből alakult meg a városháza közgyűlési termében a Lévai szinpartoló egyesület *Belcsák László* kir. közjegyző elnökletével, akinek az egyesület hivatását és szükségét ismertető megnyitó beszéde után dr. *Novotny Ernő* olvasta fel az alapszabályokat, melyeket alaposan megvitatva egynemű módosítás után elfogadott az

alakuló közgyűlés. Az egyesület célját az alapszabályok így formulázzák: 1. Színialap létesítése avégett, hogy ebből egy szinpad, mint a nézőtér berendezése az igényeknek lehetőleg megfelelővé tétessék; 2. a színművészet anyagi és erkölcsi támogatása; 3. a színészettel szemben támasztandó igények érvényesítése; 4. a részletfizetéses bérletrendszer meghonosítása és ezáltal tagjai részére a mindenkori szintársulatnál az egyesületen kívül állók felett bérleteknél és bérletszűneteknél is kedvezmények kieszközölése és biztosítása; 5. műkedvelői előadások rendezése. (A rendes tag évi díja 5, a pártolóé 3 korona.) Minden esetre szép és a kultúra érdekében is figyelemre méltó célt tűzött maga elé az egyesület. Bizonyára nem marad csupán utópisztikus ábránd az az igazi színészet szeretetéből fakadó nemes lelkesedés, mellyel itt a közönség érdeklődését a színészet ügye iránt felkelteni és annak színvonalát emelni akarja az egyesület. Azért kívánatos, hogy a közönség körében megjelje azt az erőt, mely programjának megvalósítására elegendő képességet fog nyújtani. Az alakuló közgyűlés az egyesület vezetőségébe a következőket választotta meg, elnök: *Belcsák László*, társelnök: dr. *Frommer Ignác*, ügyvezető alelnök: dr. *Lakner Zoltán*, titkár: dr. *Novotny Ernő*, ügyész: dr. *Weisz Lipót*, pénztáros: *Schubert Tódor*, gondnok: *Kottek Ferenc*; a színiügyi bizottság tagjai: a fenti tisztikar, Léva r. t. város mindenkori polgármestere s azonkívül dr. *Balog Sándor*, *Bellán Sándor*, dr. *Mocsy Ába*, dr. *Kersék János*; a választmány: (30 tag) dr. *Balog Sándor*, dr. *Belcsák Sándor*, *Bellán Sándor*, *Bogner Gyula*, *Czambel József*, dr. *Gergely Fülöp*, dr. *Gyapay Ede*, *Grimm György*, *Hetzer Adolf*, *Huberth Vilmos*, *Jozefcsék Géza*, dr. *Kersék János*, *Koczab Frigyes*, *Koperniczky Cornéli*, *Köveskúti Jenő*, dr. *Kmoskó Béla*, *Krajtsik Jenő*, dr. *Laufer Lipót*, *Madarassy István*, dr. *Medveczky Károly*, *Medveczky Sándor*, dr. *Mocsy Ába*, *Ortmann Fidéi*, *Ordódy Endre*, dr. *Priszner Gyula*, *Schwarz Ferenc*, *Schwartz Sándor*, *Schmidt Kálmán*, dr. *Szilárd Samu*, *Weisz Benő*.

— **Királyi kitüntetés.** A király *Petrovsky Alajosnak*, Zsarnóca község érdemes bírájának és az ottani takarékpénztár igazgatójának, sok évi szolgálata elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta. A kitüntetett bíró 25 év óta vezeti a községet közmegelegedéssre.

— **Svarba József bucsuünnepélye.** *Svarba József* tanárnak c. tanítóképzői igazgatóvá történt kinevezetése, egyben nyugalomba való távozása alkalmából az áll. tanítóképző intézet f. hó 27-én (hétfőn) d. e. 11 órakor az intézet dísztermében házi ünnepséget rendez, melyen a kinevezési okmányt maga a kir. tanfelügyelő adja át, az intézet nevében pedig az igazgató fejezi ki a tanári testület bucsuüdvözlését az ünnepeltnek. Ez ünnepségre *Svarba József* tanító és tanár kartársait, barátait és tisztelőit ez uton hívja meg a képzőintézet igazgatója.

— **Eljegyzések.** Szalay Vilmos szabóiparos polgártársunk kedves leányát *Lenkét* eljegyezte *Krizsányi Sándor* adótitz. — *Schweiger Józsa*t eljegyezte *Lachky Elek* Léván.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A barsi református egyházmegye november hó 6—7 napjain Léván rendkívüli közgyűlést tart. A gyűlés után az egyházmegyei bíróság tart ülést.

egy remegő folyondár-ág.

— Ez a legasszonyibb asszony, akit az életben láttam! — gondoltam ájult gyönyörűséggel. — Ez az igazi asszony . . .

A hajó sebesen siklott tova s az asszony, az ablak, a fehér villa, a sziget elveszték az alkonyatban. Tehetetlenül estem rá egy hajó-székre. Mit meséljek magának többet, kedves barátnóm? A legközelebbi kikötő állomáson kiszáltam a hajóból és természetesen igyekeztem a szigethez visszajutni. Kerestem az asszonyt, aki a fehér villa ablakában állt. De hát oktondi voltam, kedvesem. Hiszen a szigeten minden villa fehér volt s minden villában több asszony is lakott. Nem tehettem másként, a villák portáit, cselédszemélyzetét hallgattam ki, nagy ajándékokat osztogattam csak azért, hogy mondanak meg, kicsoda az az asszony, merre van, hol találhatnám meg? Persze meddő volt minden próbálkozásom, de annyit elértem, hogy boldognak kezdtek nézni, a hátam mögött öszszesügtak és sajnálkozó pillantásokat vetettek rám. Nem törődtem semmivel, de végül mégis le kellett mondanom az eredmény reményéről. És úgy mentem el, hogy többé nem fogom az asszonyt látni soha. Ki tudja, a világ melyik tájkáról került e kis szigetre és hova ment ismét? És nem is láttam soha. Azóta — huszonöt éve, kedves barátnóm! — sokszor gondoltam

rát, talán életem minden elmélyült percében és láttam finom virágtüstű, összecuklott alakját a tengerparti ablakban, de igazában fellelni nem tudtam sehol. Vége. Sokszor sirni szeretnék az elkeseredéstől, hogy a szeszélyes véletlen és a buta sors annyi asszonyt sodort már elém és annyi nő barátságával, szerelmével ajándékozott meg, csak épen ezt rejtette el előlem. És ma este is, az imént, ezen a csudaszép alkonyaton is ő rá gondoltam, ezért sóhajtottam, ezért rendültem meg . . . Bocssáson meg, ha őszinte vallomásom valahogy megsértette az ön finom érzékenységét s hozzám való vonzalmának harmoniáját, drága barátnóm . . .

A férfi elhallgatott s az asszony finom, hervadt arcán valami fájdalmas merevség rajzolódott. Így ülték egy ideig, majd az asszony megszólalt:

A történet csakugyan kedvesen oktondi volt, édes barátom. Most megengedem, hogy lesedáljon egy kissé a parkba és egy ideig még e fölött az emléke fölött álmodozzon. De aztán egy félóra múlva jöjjön fel a szobánkba, mert hívós az éjszaka és meghülhet. Majd odalentről nézzen fel az ablakunkra és én inteni fogok, hogy mikor jöjjön fel. Adieu!

Az asszony felkelt és a terrazon végigmenve, eltűnt a hotel hallgatójában.

A férfi lesedált a parkba és egy padra

ülve csakugyan álmodozni kezdett. Egy szerre csak észrevette, hogy az idő előrehaladt s neki fel kell mennie.

Felállt és az asszony utasítása szerint felnézett a hotel-ablakra. Amit látott, attól hirtelen riadtan kezdett verni a szíve. Az ablakban egy asszony állott, virágos kimonó omlott le alakján, a karjait a feje fölé fonta és úgy bámult le álmodozva a tengerre.

A férfi megdöbbenve nézte a képet, amely hasonlított egy régi fantomhoz, de mégis más, egészen más volt. Nézte öreg barátnője álmodozó, fáradt arcát, nézte finom, de hervadt karjait, megtört alakját s aztán úgy érezte, hogy sirnia kell, erősen sirnia.

Odafent az ablakban az asszony alakja is egyszerre összecuklott, a karok lehanyatlottak s az álmodozó arc az ablakpárkányra borult. Az asszony fájdalmas, felcsukló zokogása lehallatszott a parkba.

És elment . . .

Dalolt, ha látták, és kacagott . . .

Arcán mosolyra tört a bánat . . .

És zokogott, ha nem látta senki

Titkon átsírt bus éjszakákat . . .

Hitték róla, hogy vidám leány . . .

Hitték, hogy álom még a lelke . . .

... És elment úgy, hogy nem tudta senki:

Hogy a szíve volt összetörve . . .

FARKAS GÁBOR.

— A törvényszéki elnök eskütétele. Ma egy hete, szombaton ment végbe az armaróti kir. törvényszék új elnökének, váraljai *Fuhrman Andornak* eskütétele a törvényszék teljes ülésén, ahol ez alkalomból a vármegye törvényhatósága, a pénzügyigazgatóság, az ügyészség, a közjegyzői és ügyvédi kar, a vármegye területén székelő járásbíróóságok valamint Armarót község küldöttsége is megjelent. A kivvezeiről szóló okmány felolvasása után az új elnököt bírálkól álló küldöttség hívta meg az ünnepélyes aktusra, ahol az eskü letétele után dr. *Gaal Homoky Kálmán*, a törvényszék ideiglenes vezetője üdvözlő beszédet intézett hozzá. Az elnök válaszában kijelentette, hogy nagy örömmel jött Bars megyébe, a Mailáthok, Simonyiak, Kazzyak, Révayak, Majthényiak, Kosztolányiak, Váradnyak és több nagynevű, a történelemben is megörökített családok ősi fészkebe. Beszéde további folyamán kijelentette, hogy működésében nem az alak, hanem az anyagi igazságszolgáltatásra fekteti a főszűlyt, ennek a legjobb akarattal és pártatlansággal fog eleget tenni. Főcélja a bírói kar reputációjának öregbítése lesz, és kérelhetetlen mindazokkal szemben, akik az igazságszolgáltatásba és a magyar bírói karba vetett hitet megingatni akarják. Öszinteséget és közvetlenséget akar, airtaja mindenkortárva lesz mindenki számára. Legszűgösebb feladata lesz egy megfeleelő törvényháza építése. Szűlyt helyez a közjegyzői és az ügyvédi kar alapos, a bíróságának munkája megkönnyítését célzó működésére és mindenkinek jogos kívánságát teljesíteni fogja. Fontosnak tartja a sajtó célirányos működését és támogatását s gondját fogja képezni, hogy a nyilvánossághoz tartozó ügyekről gyorsan és a valóságához hiven értesüljön. Beszédét a haza és a király éltetésével fejezte be. Az ülés berekesztése után hivatalos helyiségében a küldöttségek üdvözlését fogadta.

— Városi közgyűlés. Léva város képviselőtestülete e hó 18-án rendkívűli közgyűlést tartott. Az elnököl polgármester jelentést tett a Farkas Tódor pénztári ellenőri egy évi katonai szolgálata történt bevonulásával szükségessé váló helyettesítéséről. Majd bejelentette, hogy a főlebbezés következtében számtalan fórumot megjárt, az új házakra vonatkozó községi adó ügyében a hatásköri bíróság határozata szerint nem a belügyminisztert, hanem a közigazgatási bíróságot illeti meg a végleges döntés joga. A törvényhatósági bizottság a város 1913. évre szóló költségvetéséből, melyben az új házak után is föl volt véve a pótdadó, ezt a tételt kivette, minek folytán a városi pótdadót 81 százalékról 91 százalékra emelte. A közgyűlés meghatalmazást adott a polgármesternek hogy a törvényhatósági bizottság eme határozata ellen jogorvoslatot keresen a közigazgatási bíróság előtt. Az állami fogyasztási adók megváltására vonatkozó pénzügyminiszteri jó-

váhangyás bejelentését tudomásul vette a közgyűlés. Boros Gyula és nejének adományát, melyszerint a tulajdonukat képező kőbányát a városnak ingyen átengedték, éljenzéssel vette tudomásul. A közcsendháborításról és szabadközlekedés biztosításáról szóló városi szabályrendelet — melyről más helyen közlünk ismertetést — a közgyűlés életbe léptette. A foglalkozást közvetítő és cselédszerző üzletnek a város általi gyakorlásáról szóló szabályrendeletet dr. Frommer Ignác indítványára a közgyűlés a tanácsnak módosítás céljából vissza adni rendelte. Frommer Ignácnak az az óhajta, hogy eme szabályrendelet megalkotása előtt a tanács a cselédartók, úgy férfiak mint nők, véleményét kikérje s ugyanezek kellő védelemben részesítsenek benne a helyüket ok nélkül minduntalan változtató cselédekkel szemben. A közgyűlés elhatározta, hogy a bars megyei patronálszűgyesületbe tagul belép és megtette intézkedését a városi kormacsmaépület ideiglenes átvételére, míg a végleges átvétel 1914 okt. 20-án lesz.

— Kanyarójárvány. A kolera veszedelme hála Istennek elkerült bennünket, de helyete itt grasszálnak vármegyénkben a különbözó járványos betegségek, egymás után támadván meg egyes községekben a gyermekeket. Legújabbban Zsarnócán kanyarójárvány lépett fel, a hatóság az iskolákat bezáratta.

— Meghívó. Az „Erzsébet filléregylet” Leányönképzőkörre, f hó 25-én, szombaton este fél 9 órakor, a református iskola disztermében tartja ez évben első műsoros estélyét, melyre az egyesület tagjait valamint az érdeklődőket ez uton tisztelettel hívja meg az *Elnökség*. Belepti-díj személyenként 1 kor. Leánytagoknak és gyermekeknek 50 fillér.

— Elfogott kívánsólok. A zsolnai határrendőrség három gáramtolmácsi földmivest, akik utlevél nélkül akartak kivándorolni Amerikába, utközben föltartóztatott és hazatoloncoltatta őket. A községben kívándorlásra való hajlam most nem észlelhető.

— A kőrmöci villamos művek. Európa-szerte páratlan kivitelű villamos műveket létesítenek Bars megyében, mely méltán kelti föl a csodálkozást. Ugyanis mint értesülünk, a pénzügyi miniszter engedélyvel a pénzügyi intézetéről nevezetes Kőrmöcbányán (ahol nemcsak magyar pénzekeket vernek, hanem Szerbia és Bulgária is itt készített pénzt), elhelyezését tekintve, a kontinensen egymagában álló villamos központi telep létesítését határozta el, amennyiben azt a négyes számu aknában 248 méterrel a föld szűne alatt a sziklába vájtan helyezik el. E régi aknába fogják a hajtóerőt szolgáltató patak vizét vezetni, amely közel 250 méteres eséssel három, egyenként 500 lóerő turbinát (Poltonkerék) fog hajtani. Minden turbinát egy 3 ezer Volt feszűltségű dinamógépre fognak közvetlenül kapcsolni. A munkát végzett viz a bányának a Garam-folyóba torkolló 12 kilométer hosszú altörőjén fog eltávozni. A villamos telep a kőrmöci bányák, a pénzügyi irtézet, a városi köz-és magán világitás és egyéb épületek részére fog szolgáltatni áramot. A telep építésére ugyszintén villamos berendezésére a budapesti Ganz-gyár r.-t. nyert megbízatást nyilvános pályázat után. Az összes munkálatoknak az 1916 év első negyedében kell elkészűlni.

— Az egyke ellen. A lévai járásban uralkodó egygyermekrendszer megszüntetése érdekében a közigazgatási bizottság aziránt megkeresni elhatározta a barsi róm. kath. és a ref. főesperességeket, hogy az egyke pusztításainak lekűzdésére a vallásérkölcsi oktatók ténylezőinek fokozottabb mértékű érvényesítése iránt saját hatáskörükben intézkedni sziveskedjenek. A lévai járás főszolgabíróját pedig utasította, hogy járasa területén kisérje figyelemmel az okl. szűlésznők működését s a rendelkezésre álló hatóságok orvosok igénybe vétele mellett törekedjék kinyomozni azt, hogy vajjon az egygyermekrendszer fentartása körül kik lennének bűnös őzelmekkel terhelhetők s figyelje meg állandóan, hogy koraszűlés vagy magzatelhajtás folytán hány férjes nő hal el járasa magyar községeinek területén, intézkedéseinek és tapasztalatainak eredményéről jövő év január végéig s a jövőben minden év január 31-ig tegyen kimerítő jelentést a bizottságnak.

— A munkás sorsa. Kőrmöcbányáról jelentik, hogy Frank János erdei munkásra egy fenyőszálva ráesett és agyonütötte. Feleségén kívül négy gyermeket hagyott hátra.

— A jegyzők nyugdíjáról szóló szabályrendelet. Barsvármegye községi és közigazgatóinak nyugdíjáról szóló s utóbb módosított szabályrendeletét a belügyminiszter jóváhagyta. A szabályrendelet szerint jegyzőknél korpótlékkal együtt 2000 koronáig emelkedhető 1600 koronás fizetés és 600 koronás lakbér, segédjegyzőknél pedig 1000 koronás évi fizetés szolgál a nyugdíj kiszámítás alapjául.

— A verebői alesperasi körűlet papsága a napokban tartotta meg őszű gyűlést Krafiszky József esperes elnökletével. Az elnök szép beszűdben emlékezett meg az élete delén elhunyt Jezsó János melteki, valamint a nagybeteg Agárdy János alsógyőrűdi plebánusról, akik társainak imájába ajánlt. Elhatározta a gyűlés a főgyházmegegyei hatóságot megkeresni, hogy az így szükségessé vált helyettesítésekről áldozópapok kikűldése állandó gondoskodjék. A kerűletet érdeklő kérdések megvitatása után a több oldalról megtámadott Proházska Otokkár székesfehérvári pűspököt feliratilag biztosította bizalmáról s a méltatlan támadásokat elítélte.

— Kisorsolt eskűdtek. Az aranyosmaróti kir. törvényszéknél november hó 10-én kezdűdű őszű ülésűzakra a következű eskűdtek sorsoltattak ki rendes tagokul: Ascher Samu Ar.-marót, Dobay István Grőlök, Engel Zsigmond Léva, Galánta Károly Kőrmöcbánya, Garban Ferenc Verebői, Holzmann Mór Kőrmöcbánya, Hiross János Oszlány, Juhász Ferenc Ény, Juhász Kálmán Felsőgyőrűd, Kabina Ervin Léva, Klauzál Péter Hízér, Komáromy Béla Kistapolcsány, Kristóffy Béla Alsóhárom, Lányí Arthur Csiffár, László András Nagykálna, Lóserth József Léva, Markovics Kálmán Zsitvagyarmat, Meisel Henrik Kőrmöcbánya, Nagy Zsigmond Zsitvagyarmat, Perl Emil Kistapolcsány, Pető Arthur Armarót, Pollak Vilmos, Rohonyi Gyula dr. Léva, Rothnagel János Tóhöl, Steiner Sándor, Steiner Oszkár dr., Schönstein Adolf Léva, Salzberger József Simony, Valkovics János Ar.-marót, Vermes Lipót Kisgyékényes.

Vasárnap érdekes műsor kerül bemutatásra a MOZIBAN.

— **Kinevezés.** A kegyestanítórend kormánya Sinkovits Ferencet, a lévai főgimnázium régi és kiváló tanárát helyettes igazgatóvá nevezte ki.

— **Halálozások.** Guzevenitz Vilmos *tb. kanonok, egyházmegyei helyettes tanfelügyelő és tanítóképző igazgató Esztergomban, szívizélhűdés következtében 49 éves korában hirtelen meghalt. A megboldogult tanfelügyelői tisztéből kifolyólag nálunk is gyakran megfordult és szeretetreméltó modorával mindenkit lekötöztetett, akivel érintkezett. — Dr. Kaldrovits Andor szarncsói orvosnak 6 éves kis fia, Dénes, rövid de kínos szenvedés után e hó 21-én meghalt. Szerető szüleine kívül Bandika és Edith testvérei gyászolják a korán letört bimbót.

— **Afrikát járó földink.** Kittenberger Kálmán a lévai fiatal magyar afrikajáró, aki kalandjaival és muzeumi gyűjteményeivel tette ismertté nevét, ismét Afrikában van, ahol, mint azt most olvassuk, eljutott egészen a Danakil-Szomali földre. A Ruana-steppen útját tanyáit s ez alkalommal a budapesti állatkert számára majdnem száz élő állatot küldött. Ez év májusában indult el Afrika felé. Most is a Nemzeti Múzeum számára gyűjt, emellett elefántra, oroszlanra és rinocérosra vadászik. Végig haladva a Mujenje-völgyén, a Kongó vagy a Nilus felé veszi útját s három év múlva visszatér Magyarországra.

— **Időközi választás a városnál.** Léva város képviselőtestülete tisztújítószékét tartott a Ráczi János halálával megüresedett városgazdai állás, melylyel a közgyűmi tisztség is össze van kapcsolva, 1916 év végéig leendő betöltésére. A tisztújítószék Bodó Sándor hontalmadmi földbérlet, Ráczi János vejét választotta meg 45 szavazattal, Kaveggia Károly 23 és Kucsera József 2 szavazattal szemben. Az új városgazda, aki a hivatalos esküt a választás után azonnal letette, nov. 1-én foglalja el állását.

— **Reviczkyre vonatkozó emlékek összegyűjtése.** A lévai Reviczky irodalmi és művészeti társaság összegyűjté a Reviczky Gyulára vonatkozó emlékeket, ebből a célból felkéri mindazon írókat, akik Reviczky Gyuláról bármit: verset vagy prózát írtak, továbbá azokat, akiknek birtokában a költőre vonatkozó tárgyak vagy bármely más emlékek vannak, hogy irásaikat a társaság elnökének Köveskúti Jenő (Léva Bars-m.) beküldeni, az emléktárgyakat pedig ugyancsak az elnök címére küldve a társaságnak adományozni szíveskedjenek.

— **Tiszti szemlék.** Az alábbi értesítés közreadására kértünk fel hatósági részről. Az Esztergom, Hont és Barsvármegyeiek területén állandó tartózkodással bíró hadsergebeli tartalékos tisztek, zászlósok, hadapródok és hadapródjelölt örmesterek az idei tisztszemlére az esztergomi hadkiegészítő kerületparancsnokságnál tartoznak megjelenni, és pedig a tartalékos tisztek november 4-én, a tartalékos tisztjelöltek november 6-án mindkét napon d. e. 9 óra-

kor. — A tartalékos hadapródjelölt örmesterek polgári ruhában, a többiek pedig téli díszben szolgálati jelvényvel jelentkeznek. Bemutató: a politikai hatóság által hitelesített személyi tudósítvány, a kinevezési okmány, illetve katonai igazolványi könyv és az esetleg birtokában levő ajánló lap.

— **Megyei szabályrendelet az ebtartásról.** Január 1-én lép életbe Bars megye szabályrendelete az ebtartásról. Eszerint a vármegye területén levő felesleges kutyák számának csökkentése és ezzel a veszteség előfordulásának korlátozása érdekében az ebtartás adófizetés alá esik. Az adózás a kutyának elválasztásától kezdődik. Az ebadó évi összege haszoncélra tartott eb után egy évre 4 kor., kedvtelésből tartott eb után 6 kor. (Körmöcbányán 6, illetve 10 kor.) Haszoncélra tartott ebnek minősíti a szabályrendelet a házörző, pásztor, tehervonó, patkányirtó és az erdésznek egy vadászébé. Mindazon kutyák, melyek e meghatározáson kívül esnek, kedvtelésből tartottnak tekintendők. Kimondja azonban a szabályrendelet, hogy a városok belterületén a házörzőknek is kedvtelésből tartott ebeknek minősítendő. Ezt a kitételel nem helyeselhetjük, mert először is a közbiztonság ellátása megyebeli városainkban nem olyan kitűnő, hogy nélkülni lehetne a házörző kutyákat. Másod sorban pedig jogos megállapítani pontosan az ilyen kis városokban a bel- és külterületet, ami visszacságokra adhat alkalmat. A házörző kutyák adandó alkalommal jó szolgálatot tehetnek a város kellő közepén is, amiből az következik, hogy házörző kutyákra mindenütt szükség van. De valóban szükséges volt a szabályrendeletben kimondani azt, hogy nyilvános helyekre pl. vendéglőbe és kávéházba kutyákat bevinni tilos és emellett a betartásáért nemcsak az ebeknek gazdája, hanem a helyiség tulajdonosa is felelős. A kutyákat kizozni, zaklatni vagy uszítani büntetés terhe alatt tiltja a szabályrendelet.

— **Vizjog tárgyalása.** A Schoeller és társai tulajdonát képező lévai uszodára vonatkozó vízi jogositvány tárgyalása nov. 15-én lesz a városházán Ordódy Vilmos vm. másodikfőjegyző vezetésével. A tervek és műszaki vélemények a városi iktatóban az érdeklődők által megtekinthetőek.

— **A szegénysorsu tüdőbetegekért.** Ajtónkon megint zörgetni fognak halottaknapja táján egy gyöngye virágzállal. Megszoktuk már, hogy évről-évre a szegény szenvedő tüdőbeteg embertársak megmentése érdekében az egész országban gyűjtés indul meg, az egész szerencsés ihlettel a halottakra való kegyeletes emlékezés megható mememtoijával egyezsík megindítani a lelkeket és adakozásra készíteni a társadalmat. „Csak egy virágzállat! hangzik a felhívás és a nemes missziót teljesítő egyesület, a tüdővész ellen küzdő József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület nagyon szerényen nem is kíván mást, mint — hogy a temetőbe szánt koszorúk egy virágzállának értékét fordítsuk az élő haldoklók megmentési alapjára. Kérges szívűnek kell lennünk, ha elfordulunk ettől a kéréstől. Bár sok inség sújtja társadalmunkat, de azért nem zárkozhatunk el az irtalmasság cselekedetétől.

Sőt éppen ilyen vészterhes, nehéz időkben szorulnak rá a gyöngék a fokozottabb istápolásra. Mindenki, aki csak teheti, járuljon tehát hozzá a maga fillérével a szegény tüdőbetegek megmentéséhez, egy-egy fillér a gyűjtőtársalynak megcsokasodva fontos védelmi eszközök, tüdőbeteggondozó intézetek, szanatóriumok alapja lehet. Éppen a József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület e téren közismert, produktív tevékenységet fejt ki. Tüdőbeteggondozó intézeteit már ott látjuk az ország minden vidékén — Léván is. Gyógyítóháza is már kettő van és sok ezren áldják az egyesület tevékenységét. (Aki közvetlen adományokkal akar az egyesülethez fordulni, az az egyesület címére, Bpest, IV. Sütő-utca 6. alá küldje a nemes célra szánt adományait.)

— **Állami iskolák szervezése.** A kir. tanfelügyelőnek a közigazgatási bizottság ülésén tett jelentése szerint a kultuszminiszter a jövő tanévre Barsfűss és Dóczyfűrés községekben állami iskolák szervezését helyezte kiállításba.

— **A Lévai Apolló Mozgósínháznak pompás és tapsoktól hangos estéje volt szerdán, amikor a moziműsor keretében egy olasz zenetársaság is föllépett.** Az Apolló vásárnap délutáni és estéli műsora mint rendesen, ugy most is bizonyára nagy érdeklődést fog kelteni, amire az előadott nemcsak érdekes, de tanulságosan szórakoztató képek által valóban rá is szolgál. A közönség a keresett jó szórakozást az Apollóban hétről-hétre megtalálja, innét van a meleg pártolás.

— **Országos vásárok az 1916. évben.** Léva város tanácsának határozata folytán a rendőrkapitány most adta ki az országos vásároknak jövő évre szóló jegyzékét, melyzerint a Vizkereszti vásár január 5. és 7-én, a Feketevasárnap vásár március 30—31 és április 1-én; az Urnapi vásár június 8—9 és 10-én; a Jakabnap vásár július 20—21 és 22-én; a Mihályi vásár szeptember 28—29 és október 1-én; végül a Katalini vásár november 23—24 és 25-én lesz megtartva. Az első napon az állat-, másodikon a gyapju- és bőr-, a harmadik napon pedig a kirakodó vásár tartatik. Kivétel képez a Vizkereszti vásár, amikor az ünnep miatt az állat-, gyapju- és bőrvásár egy napon lesz megtartva. — *Ujbányán* az országos vásárok sorrendjét a jövő évre így állapították meg: Vizkereszti vásár január 10—12, Gergelynap vásár március 11—12, Áldozócsütörtöki vásár május 19—20, Ker. Szt. Jánosnap vásár június 23—24, Kisasszonynap vásár szeptember 5—7, Erzsébetnap vásár november 18—19. Első nap állat-, másnap meg kirakodóvásár van.

— **Felolvasások falusi asszonyoknak.** Utóttör és nálunk eddig még ismeretlen akciói kezdeményez az Országos Közművelődési Tanács. Az analfabéták országos oktatásának szervezése és irányítása mellett a falusi asszonyok számára felolvasás-sorozatot íratott, s ezt a munkát díjtalanul küldi meg mindazoknak a tanítónőknek, óvónőknek, lelkészek, jegyzők, orvosok stb. nejeinek, akik az Országos Közművelődési Tanács elnökségénél bejelentik készségü-

Wotan Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótlámpa.
Részlet drótlámpák 70% árammegtakarítás.

Kapható villanyüzemelői üzletekben, villanyboltokban és a
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI. Teréz-lánc 36. Csillár-utca 12.

ket, hogy a téli hónapok alatt a nagy gondal összeállított és jeles szakemberek által iratolt sorozatból hajlandók a falusi aszszonyok számára felolvasásokat díjtalanul tartani. A kötet a legnagyobb körültekintéssel öleli föl azokat az egészségügyi, etikai, gazdasági kérdéseket, gyermeknevelési témákat, amelyeket a falusi gazdálkodó aszszonyok, gyermekeiket helyesen nevelő anyáknak, s háziasszonyoknak ismerniök kell. A felolvasásokon csakis nők vehetnek részt és csak nők jelentkezhetnek a Tanács elnökségénél (Budapest, Ferenciek-tere 3.) felolvasások tartására, amely a szükséges utmutatást is megküldi.

— **A köztisztaság ügye.** A tisztaság az egészségnek egyik fő feltétele, a piszok, szenny valóságos melegágya a különféle betegségeknek. Eppen azért amikor a város hatósága eltűri azt, hogy az utcák piszokkal legyenek tele, a fedetlen csatornák meg emberszédítő penatránssal illatot ontsanak magukból a levegőt megfertőzve, nemcsak azért hívja ki maga ellen a közvéleménynek jogosan elítélő bírálatát, mert mindez sérti az emberek esztétikai érzékét, hanem főleg mert féltik az egészségüket. Önmagával kerül ellenmondásba a város hatósága, mert nem jár elől követendő példával, amikor mint tudjuk, szigorúan megköveteli azt, hogy a lakosság pedáns tisztaságban tartsa udvarait, az egyébként piszok városban. Ez enyhén szólva anakronizmus, és az ismeri latin közmondás elvére vall: Mit szabad Jupiternek... A közelmúltban amikor a belügyminiszter egyik rendeletet a másik után intézte a vidéki hatóságokhoz a koleraelleni védekezés és a köztisztaság fenntartása tárgyában, mely rendeleteinek végrehajtását személyes felelősség terhe alatt szigorúan követelte meg, ugyanakkor boszantó volt látni, hogy a város egynémely elegánsabb utvonálnak kivételével, a hatósági seprők és csatorna kaparók semleges álláspontját miként élvezték az utcák. Most amidőn a városnak új gazdája van, kinek egyik fő feladata a köztisztaság ügyének intézése, bizonyára nem időszerűtlen annak követelése, hogy az eddigi igazán nem Léva városához illő állapotokon radikális módon változtassanak és a köztisztaságnak eddig nálunk kellően nem méltányolt ügyét nagyobb figyelemben részesítsék. Az utcáinkon némely helyen már feltűnt szemetesládákat pedig a tavaszszal emeljék a kellő létszámra, hogy az összesöpört utcai szemét ezekben várja be az amugy is ritkán látható szemetesszekeket s ne maradjon napokig kitéve a szél játékának, mely újból széttergeti azt. (A párisi Pasteur-intézet vezető tanára szerint az utcán elszáradt, porráverődött és a

levegővel elkeveredett lótrágya, miből a mi utcáinkon bőven találhatódik, többféle gyermekbetegségnek okozója.) Végül pedig elárkeztett annak is az ideje, hogy a piacon egy illemhelynek felállítását „kezdjük” sürgetni.

— **Verszegénység, étvágytalanság, idegesség gyógyítására és gyenge gyermekek, valamint felnöttek, sápkóros fiatal leányok erősítésére a legkitünőbb készítmény a Kriegner-féle Tokaji China-Vasbor.** Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes ízű, hatása biztos. Kis üveg 3.20 K, nagy üveg 6 K a gyógyszárakban. Póztán küldi utánvétellel, vagy a pénz előzetes bekteldése után Kriegner gyógyszer-tár Budapest Kálvin-téi.

— **Anyakönyvi bejegyzések. Születések:** Frajka Rudolf Kabát Mária; Julianna; Magyár Árpád Mazur Anna; Tibor. **Házasság:** Jakubik András Lovicsek Róza rkath Bella János Gyula Fromberger Mária rkath. Csepocz Lajos Gyuris Zsuzsanna rkath. Juhász Vince Németh Anna ref. Radolszky József Osvald Mária rkath. **Haldlozás:** Horelmyk János 5 éves, gümös agyhártyagyull. Özv. Malya Györgyné Hraszkó Erzsébet 60 éves, gyomororrák.

— **Veszélyes életkor a gyermek fejlődésében az első életév, amikor a zsenge szervezet erősítésének okszerű támogatására egy megfelelő tápszer szükséges és ebben a válságos időben minden anya a Nestlé-féle gyermeklisztet használja, mert jóízű, igen tápláló és könnyen emészthető. Próbadobozokat díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I. Biberstrasse**

Gabonaárak a szerdai vásárról.

Buza	—	—	—	19.60	19.70
Árpa	—	—	—	13.	14
Rozs	—	—	—	14.40	14.60
Zab	—	—	—	13.—	13.60
Tengeri	—	—	—	12	12.60

Medgyaszay Sándor

villanyerőre berendezett hentes árúk gyára
DEBRECZEN.

Ajánlja szalonna, zeiradék és füstölt hentes árú gyártmányait szigorúan a napi árak mellett, postai és vasuti küldemények a legpontosabban eszközöltetnek.

Előnyös

feltételek mellett azonnal eladó a Koháry-utca 51. sz. ház. Rendkívül kedvező vétel. Bővebbet a benne levő tulajdonosnál.

Dühöng a sertésvész

keresztül-kasul az országban, pusztítja a megfogyott sertésállományt. A közönség panaszkodik, mert kevés a disznóhus és drága. De még rosszabb is lesz a helyzet, ha a gazdák nem gondoskodnak idejekorán az ólak fertőtlenítéséről, mert csakis alapos fertőtlenítéssel lehet a vész további terjedését megakadályozni.

Az ólak fertőtlenítése a legegyszerűbb dolog és olcsón keresztülvihető.

3 kiló nyers lysoformot oldjunk fel 100 liter lágy vízben és ezzel mossuk le az ólak összes felszereléseit és öblítsük ki a vályukat.

A nyers lysoform az összes fertőtlenítő szerek között a legmegbízhatóbb, tudományosan ki van próbálva, igen kiadós, olcsó, nem mérgező és ezért bárkinek bánta kezébe adható. Igen fontos, hogy nincs szaga és így h-sználásban kellemesebb, mint a förtelmes szagu, betegségre emlékeztető carbol, vagy creolin.

A sertések nemcsak jól tűrik a nyers lysoformmal való fertőtlenítést, hanem határozottan kedvelik, úgy hogy számos sertésbizálató naponta a moslékhoz adagol 1% nyers lysoform-oldatot és ilyen módon kitűnő eredményeket érnek el, mert a belek fertőtlenítése által a sertések nem kapják meg a betegséget. Erről szóló bizonyítványt készséggel küldünk be az érdeklődőknek.

Necsak a fertőzött, hanem az egészséges ólakat is fertőtlenítsük, mert csakis így óvhatók meg ezek a vész behurcolásától.

Aki egyszer kísérletet tett a nyers lysoformmal, az állandóan fogja használni. Ma már az egész világon el van terjedve.

A nyers lysoform árai: 2½ kgr.-os kanna 6 korona. 4½ kgr.-os kanna 10 kor., 10 kgr.-os kanna 20 korona, 25 kgr.-os kanna 47 korona, ingyen csomagolással, Budapesten szállítva.

Dr. Keleti és Murány
vegyészeti gyára Ujpesten

Riessner-Kályhák,

a világ legjobb és használatban legtakarékosabb folytonegő Egészségi szempontból a legideálisabb rendszer.

Egyszeri betűzéssel egész télen ég, míáltal a sok fáradsággal és költséggel járó mindennapi betűzés megtakarítatik. Látható tűz eredeti biztonsági szabályozó.

Gázömlés vagy robbanas teljesen kizárva, ellenben mindig egyenletes és egészséges melegség, különösen a szoba alsó légrétegeiben is

Egyedüli elarusítás, nagy választék és raktár.

Róth K.

vaskereskedése, Léva Kossuth-tér.

KÖHÖGÉS, REKEDTSÉG és HURUT
ellen nincs jobb, mint a valódi

„MENTHOMOL - CUKORKÁK“

Hatásuk gyors és biztos, nagyon kellemes jó ízűek, a gyomrot nem rontják, az étvágyat elősegítik. — A köhögési ingert, valamint a hangszálak kifáradását megakadályozzák, miért is énekesek, színészek, papok, szónokok állandóan használják. — Dohányzóknak nélkülözhetetlen a száj üdítésére és a dohányszag eltávolítására. Ára **1 doboz 40 fillér.**

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. — Vásárlásnál vigyázzunk a „Menthomol“ névre, melynek minden dobozán a fent látható 4 gnóm alaknak rajta kell lennie.

EGGER, A. FIA,
Gyár: csász. és kir. udvari szállító, Bécs.

Használjunk
KABINA-féle!

Viasz
szinszappant

Mosáshoz a legjobb, legtakarékosabb egyszeri átörzölése ezzel, felér más szappannal való 3-szoros átörzölés.

Tisztaságért szavatosság!

A cigaretta csak
akkor jó,
ha a papír

RATIO

RAGADJA MEG!
AZ ALKALMAT
TEKINTSE MEG *Schule*
LEVÉLPAPÍR FRANKO
UJDONSÁGAI!

Interurbán telefon szám 12.

Tűzifa, szén és kokszt
kapható

BRAUN JOZSEF és fiánál

(Honvéd-utca, Wertheimer-ház).

Francia leány Párisból

aki a magyar nyelvet is tökéletesen bírja, gyermekek mellé ajánlkozik. Cim a kiadóban.

Kohn Manó kályhámester

Mozaik és Műkölap gyártó Léva.

50 % többlet anyag megtakarítás.

Kellemes és egészséges fűtés ha kályhát az általam feltalált módszer szerint rakatja.

Coksz és szénfűtésre igen alkalmas.

Elvállalom új kályhák és tüzhelyek előállítását a legdiszessébb kivitelig.

További a már használatban levő kályháknak az új módszerre való átalakítását.

Az építendő közönség becses figyelmét felhívom saját gyártmányu

Mozaik és műkö

járda lapjaimra egyszerű és diszes kivitelben, melyek állandóan nagyobb mennyiségben raktáron vannak, vagy tetszés szerinti kivitelben is rendelhetők.

30 éve fenálló

mészáros-, hentesüzlet, fűszerkereskedéssel, pálinkaméréssel és trafikkal valamint péküzlettel, házzal együtt más vállalkozás miatt Zselizen eladó. Érdeklődők felvilágosítást nyernek Klein Benő cégnél Léván.

Modern bútorok.

KÁLMÁN FERENCZ

műbutor asztalos

Zsarnócza, Barsmegye.

Raktáron tart saját készítményü legújabb stílyű szobabutorokat, háló bédő és konyha berendezéseket, diványokat, valamint az összes elképzelhető butoroknak legolcsóbb bevásárlási forrása.

Butort saját butorszállító-kocsiján bárhová házhoz szállít. Pontos és gyors kiszolgálás. Kivánatra rajzokkal bárhol megjelenek.

Pártoljuk a magyar ipart.

Ne fogadjon el más lámpát, mint

„TUNGSRAM“ valódi drótlámpát

felirásu

Hazai gyártmány.

Övakodjunk utánzatoktól!

Gyártja: az Egyesült Izzólámpa és Villamosság R. T. UJPEST 4.

SOK Pénzt!

takarít meg, ha ruhaszükségletét

KürtiGusztáv férfi-, fiu- és leányka ruhaárházában szerzi be, Léva.

Fiókok: Érsekujvár, Eperjes.

KOVALD fest, tisztít.

A nagyérdemü közönség tudomására juttatom, hogy

Kovald Péter és Fia,

Budapest cs. és kir. szabadalmazott kelme-, fonál- és szörme-festő, vegytisztító és gőzmosó gyárának képviselőletét az itteni piacon új üzlethelyiségemben Fischer Natál házában Grotte céggel szemben, folytatólag gyakorolom.

Amikor ezen vállalkozásomat a t. közönség figyelmébe ajánlom, további szives számos megbízását kérem, melynek legfontosabb eszközlését sürgősen fogantatosítom.

Tisztelettel

PINTÉR JÓZSA
női divatterme.

KOVALD fest, tisztít.
Őszi és téli újdonságok megérkeztek. Átalakítások különösen gondosan lesznek elkészítve.

Fagylalt, cukorkák,

és dessert sütemények, torták elsőrendűek,

Parfait készítményeim
a legjobbak.

Bartos Henrik ezukrászdájában
Léva, Mártonffy-u. 3

Házhoz szállítandó megrendelések pontos kivételére nagy suly lesz fektetve. Napontaszküldés a vidékre is.

Ujdonság!

gázvilágítás csövezeték nélküli
100 gyertya fény, bárhova
alkalmazható, olcsó fogyasztás,
óránként 3 fill. egyedül
megrendelhető

Schäffer
Arminnal
Mangorló u. 8 Léva

Szives tudomására adom a t.
közönségnek, hogy szövet
raktáromban nagy választék áll ren-
delkezésre nyári és őszi leg-
finomabb honi és angol divat
szövetekből

Kedvező feltételek és jutányos árak

mellet rendelést eszközlök. Kérem te-
hát ezen kedvező alkalmat felhasználni
és ruha szükségletét ilyen előnyösen
nálam beszerezni

Kiváló tisztelettel
Borcányi Gyula
férfiszabó.
a nagytőzsde mellett.

Alma és körte.

Legfinomabb alma és körte Ho-
necz-féle birtokon kapható. Meg-
rendelések Schlüssler Gyula
bérli Málás Barsm. címére
küldendők.

Őszi ujdonságok megérkeztek

LINK BERNÁT

ujjonnan nyílt úri és női divat üzletébe.

Kálvin Palota (Kossuth Lajos tér)

Női blousok és kész felső aljak, pongyolák a
legszebb kivitelben 7 kor-tól
feljebb. Gyermek szövet- és
barchet ruhák. Női kötött kabátok K. 9.50-től feljebb. .
Plaid kendők 2.30 K.-tól feljebb.

Legnagyobb választék női és gyermekharisnyákban. Egye-
dül raktár **halsont nélküli has fűzőkben.**
Cosztüm bélések valamint diszszelymek. Nagy választék
ruhadiszkekben, legújabb Malin csipkék és csipke kelmek.

Összes szabónő kellékek kaphatók.
Óriási választék Glacé és kötött keztükbén.

Ujjonnan berendezett
ruhatelep.

Nagyválaszték

férfi, gyermekruha és férfifelöltök-
ben, ugyszintén női felöltők, leány
és fiu kabátokban

FISCHER NATÁL LÉVA, (Kazinczy utca 3.)

Házasulandók figyelmébe!

A legmodernebb lakberendezések, melyek saját
műhelyemben készülnek, nagy választékban és szolid
árak mellett kaphatók

STEINER JÓZSEF

butor kereskedő, kárpitos és asztalosnál.
Léván, Bálti-utca 1. Wertheimer-féle ház.

Mezőgazdasági- és varrógépek legnagyobb raktára:

Knapp Dávidnál Léván.

Telefon szám 33.

Hoffher és Schrantz
Mayfarth Ph. és Tsa.
Bächer & Melichar

gépeinek vezérképviselete.

Ganz-féle motorok
állandóan üzemben
láthatók ❸ ❸ ❸ ❸

Műkölapos jégszekrények. Világhírű Rapid láncoskutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban

MODERN BUTOROK

Kárpitos és diszitó munkák.

Teljes lakberendezések

Weisz Ármin Cégvezető: Kohn Nathan

butorkészítőnél szerezhetők be Zsarnóczán.

HOLZMANN BÓDOG

Telefon 25.

divatáruháza Léván Kossuth Lajos-tér

Telefon 25.

Legujabb őszi újdonságok

megérkeztek.

Buha és costüm szövetek hozzávaló diszekkel.
Női fehérneműek és egész mennyasszonyi kelengyék.

Legujabb férfi divatcikkek.